

Den 15. november 2000 vedtog FN's Generalforsamling en konvention om grænseoverskridende og organiseret kriminalitet, og bl.a. protokollen om bekæmpelse af menneskehandel blev vedtaget af FN's Generalforsamling ved resolution nr. 25 af 15. november 2000. Danmark undertegnede både konventionen og protokollen den 12. december 2000.

Formålet med denne protokol til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet er at forebygge og bekæmpe menneskehandel, herunder særlig handel med kvinder og børn, samt at beskytte og hjælpe ofrene (jf. L 118, lovforslagets bilag 7, folketingsåret 2001-02, 2. samling).

Ved protokollen forpligtes de lande, der ratificerer protokollen, til at kriminalisere menneskehandel samt at sikre bistand til og beskyttelse af ofrene for menneskehandel. Herunder sikre, at ofrene kan udtale sig under straffesagen, og at de får mulighed for at opnå erstatning.

Nordisk Råd har taget flere initiativer, som alle berører emnet menneskehandel, heriblandt rekommandationer, der er blevet vedtaget af Nordisk Ministerråd.

Det er eksempelvis blevet muligt at bruge filmen »Lilja 4-ever« i forebyggelsen af handel med mennesker og fremme oplysningen allerede i folkeskolen (A 1323/medborger. Rek. 11/2003/medborger. D2004).

Et andet initiativ er at sikre uddannelse af personale i politi og retsinstanser, som kommer i berøring med kvinder udsat for menneskehandel (A 1302/medborger. Rek. 19/2002/medborger. D2004).

Nordic-Baltic Campaign Against Trafficking in Women udsendte endvidere sin afsluttende rapport »Trafficking – final report 2002« i år 2004.

Projektet var et initiativ taget af Nordisk Råd og finansieret af dels Nordisk Ministerråd dels de enkelte lande.

Danmarks indsats

Med en lovændring af straffeloven i 2002 har Folketinget i 2002 levet op til den del af de internationale aftaler, der handler om at gøre menneskehandel strafbart, men har endnu ikke gjort særlig meget for at hjælpe ofrene. Dog skal nævnes projekt »Stop kvindehandlen«, der som det eneste i landet yder en konkret indsats. Projektet skal efter planen afsluttes i oktober 2006. Projektet har allerede efter et år haft 25 udenlandske kvinder i deres beskyttelsestilbud.

Projektet har ved sammenligning med tilsvarende projekter i udlandet kunnet opstille en meget stærk formodning om, at jo længere kvinderne kan være beskyttet, jo større er muligheden for, at de vil vidne.

Som loven er nu, kan ofrene normalt kun blive i Danmark i 15 dage. Der er imidlertid et stort behov for, at ofrene kan blive i Danmark i en længere periode end de 15 dage, både for at sikre retsforfølgelsen af dem, der står bag menneskehandel og udnyttelse af ofrene, og for at yde den nødvendige omsorg og rehabilitering, ofrene har brug for. Endvidere er der et stort behov for at forbedre mulighederne for at yde ofrene hjælp til at vende tilbage til deres hjemland – bl.a. i form af en »ny historie« og ved samarbejde med organisationer i deres hjemland.

Regeringen har gentagne gange forsikret, at lovgivningen åbner mulighed for, at ofrene kan blive så længe som nødvendigt. Men i praksis er denne mulighed stort set ikke blevet anvendt.

Det fremgår bl.a. af ligestillingsministerens svar af 24. juni 2004 på spørgsmål S 3282, at der er tale om meget få sager, hvor der gives visum med henblik på at afgive vidneforklaring i retssager. Det normale er, at udlændingemyndighederne kræver, at ofrene straks rejser ud. I ni sager i perioden oktober 2003 til juni 2004 har Udlændingestyrelsen givet en frist på 15 dage til udrejse af hensyn til, at politiet overvejede at efterforske et groft overgreb. Der har endnu ikke været en eneste sag, hvor der er anmodet om en længere udrejsefrist end 15 dage.

I sit svar på spørgsmål S 680 den 24. november 2004 undviger integrationsministeren at oplyse, efter hvilke konkrete kriterier der vil kunne sikres visumfrit ophold eller udstedelse af visum eller midlertidig opholdstilladelse. Det betyder, at der må et øget fokus på ofres muligheder, og konsekvenserne ved hjemsendelsen må beskrives og dokumenteres.

Ministeren for ligestilling har fremlagt »perspektiv- og handlingsplan 2005«. I denne handlingsplan er projektet »Stop kvindehandel« ikke nævnt. Det ligger derfor forslagsstillerne meget på sinde, at al den solide faglige erfaring, der er opsamlet i projektet, integreres i det foreslåede center og det tydeliggør behovet for, at der oprettes et center. Det nævnes i handlingsplanen, at der vil komme en revideret handlingsplan i 2005, hvori det er indarbejdet, at der skal ydes en indsats over for børn, der er ofre for menneskehandel.

Landsdækkende center for hjælp til ofre for grove forbrydelser

Konkrete tiltag er nødvendige, snak og holdninger er ikke nok. Derfor ønsker forslagsstillerne, at regeringen inden 2006 skal sikre oprettelsen af et landsdækkende center, der kan modtage og hjælpe mennesker, der er ofre for den grove forbrydelse, som menneskehandel er.